

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Program przeciwdziałania
niedoborowi wody

**Postrzeganie retencji wodnej przez różne grupy
interesariuszy**

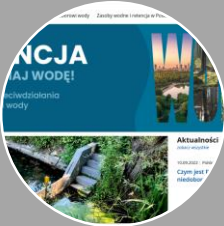
Aleksandra Seliga-Piórkowska, Ewa Urbanowicz
Wydział Polityki Wodnej
Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej
Ministerstwo Infrastruktury

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Działania informacyjno – promocyjne dotyczące Programu przeciwdziałania niedoborowi wody

Ministerstwo Infrastruktury uzyskało dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie umowy Nr 784/2021/Wn50/EE-ee/D o realizację zadania państwowej jednostki budżetowej zakwalifikowanego do dofinansowania pn. „Działania informacyjno- promocyjne dotyczące Programu przeciwdziałania niedoborowi wody” na kwotę 643 000 zł.

strona internetowa

fanpage w
mediach
społecznościowych

spot reklamowy
PPNW

badania ankietowe
i fokusowe

ulotki i broszury

konferencje

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Badanie ankietowe

źródło: https://horyniec-zdroj.pl/wiadomosci/2/wiadomosc/206939/badania_ankietowe

Badanie zostało przeprowadzone w dniach 10 – 23 października 2022 r. jako pierwsze z 2 zaplanowanych w ramach projektu. Przeprowadzenie badań na początku i na końcu projektu ma na celu sprawdzenie, jaki skutek przyniosły realizowane działania informacyjno-promocyjne.

Badanie zostało przeprowadzone na próbie 1000 osób.

Badanie ankietowe dotyczyło stanu wiedzy na temat zasobów wodnych, retencji wodnej i Programu przeciwdziałania niedoborowi wody.

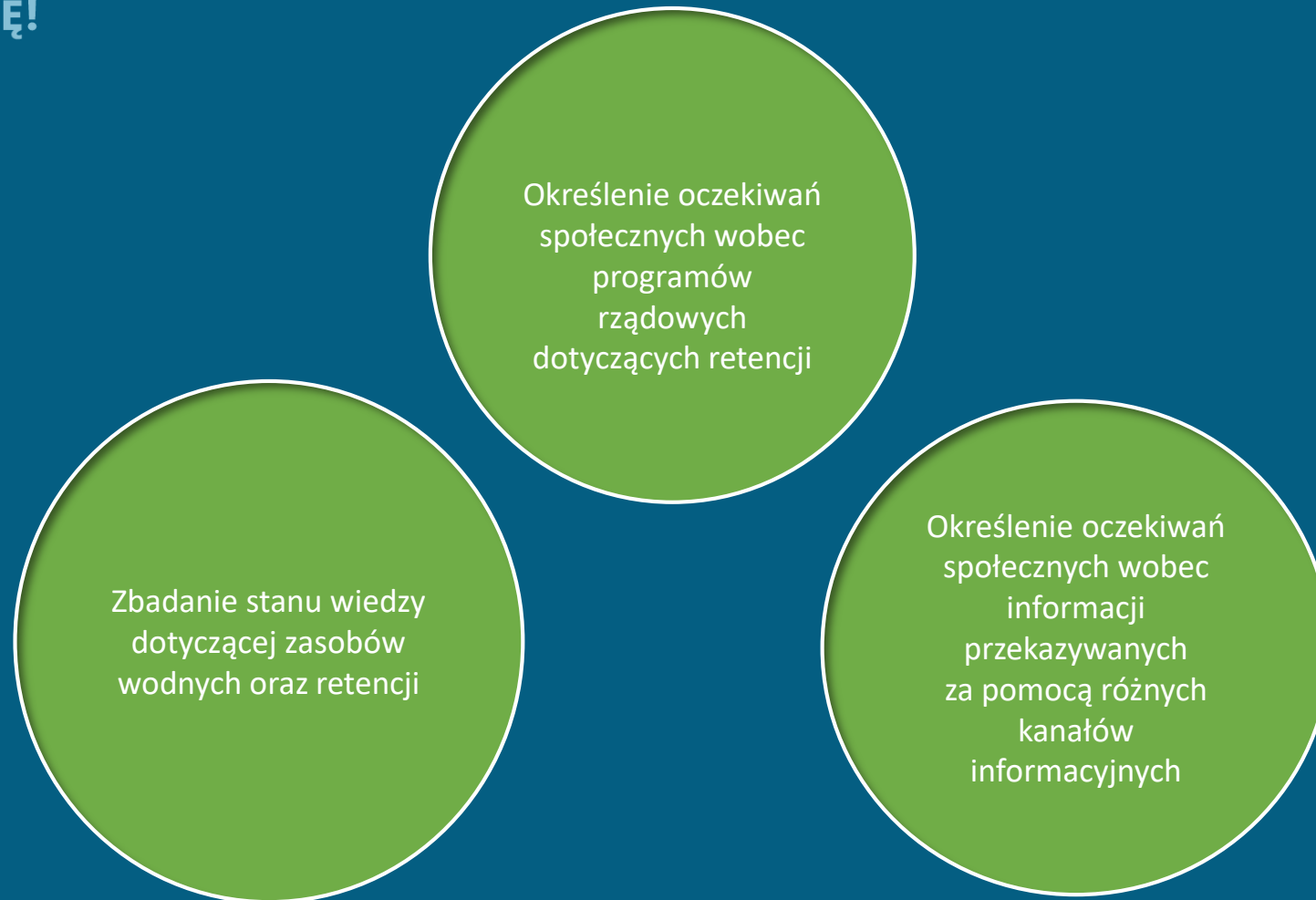
Ankietyzacja skierowana została do przedstawicieli administracji samorządowej, rządowej, ekologicznych NGO, spółek wodnych, ośrodków naukowo – badawczych oraz innych podmiotów i instytucji zajmujących się działaniami mającymi na celu wzrost retencjonowania wody, w tym podnoszenie świadomości dot. retencji wodnej.

Ankieta zostanie przeprowadzana powtórnie na zakończenie projektu tj. na wiosnę 2023 r.

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Cele badawcze

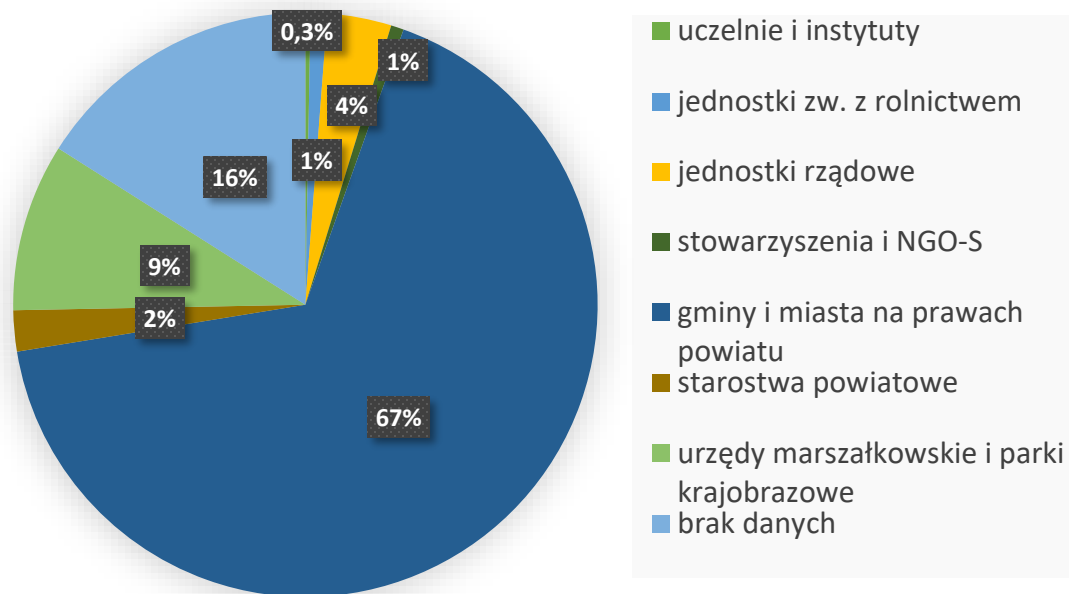

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

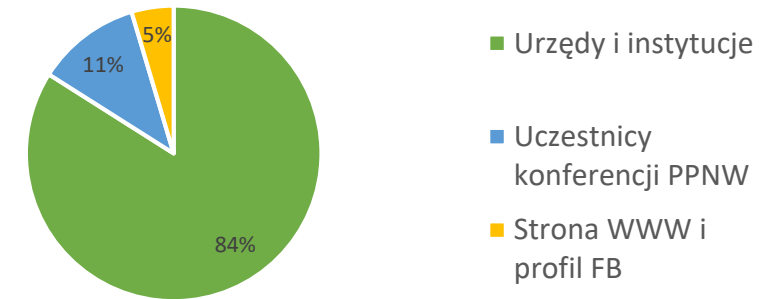
W badaniu wzięło udział łącznie 1411 respondentów, w tym 1185 osób będących przedstawicielami urzędów i instytucji

Struktura respondentów wg zatrudnienia

Wyniki badania – próba badawcza

Kanały pozyskania respondentów badania

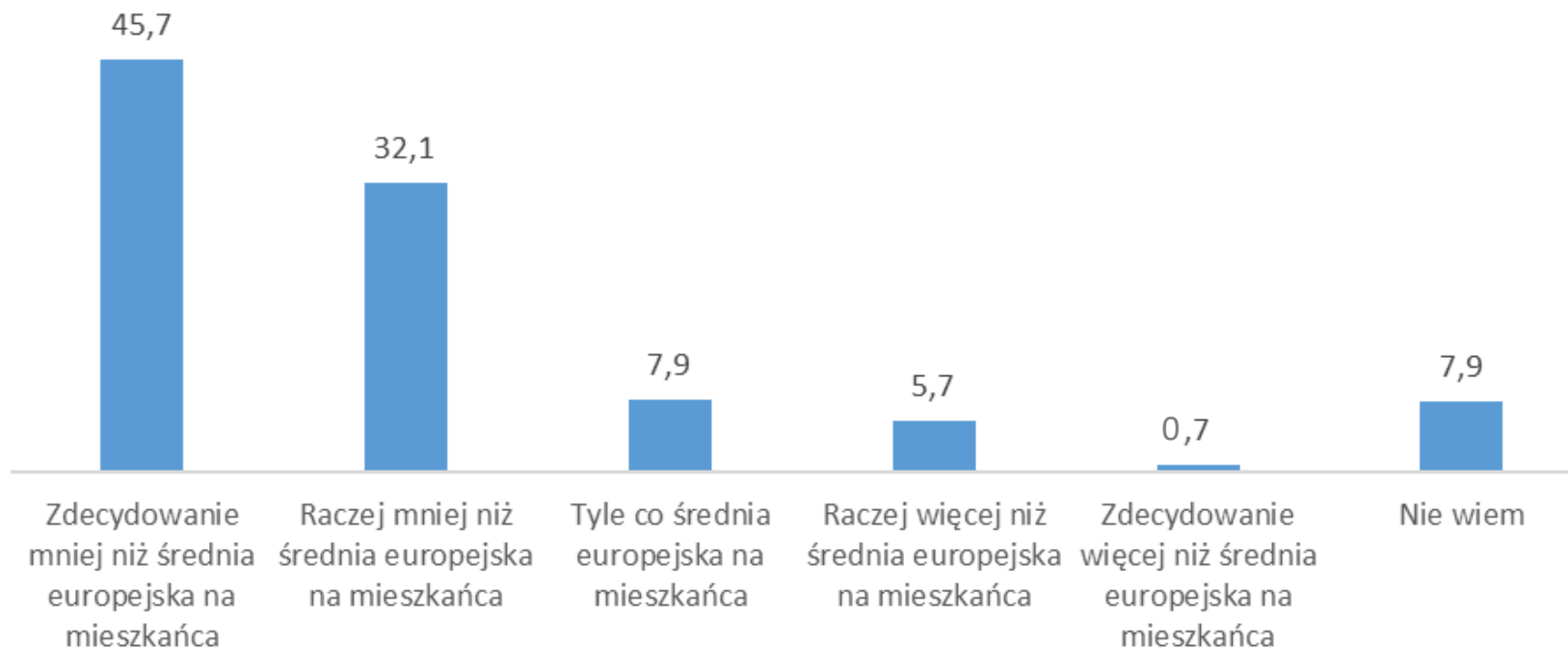
- Respondenci ankiety reprezentowali wszystkie 16 województw,
- Uczestnicy badania zadeklarowali reprezentowanie wszystkich 9 obszarów dorzeczy,
- Zdecydowana większość respondentów badania miała wykształcenie wyższe (niemal 93,8%),
- Staż pracy uczestników ankiety był bardzo zróżnicowany i wahał się w przedziale od poniżej roku do 50 lat,
- Średni staż pracy wszystkich uczestników badania wyniósł 18,7 roku.

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Wyniki badania – zasoby wodne

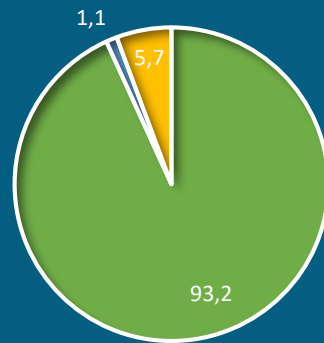
Wielkość zasobów wodnych Polski

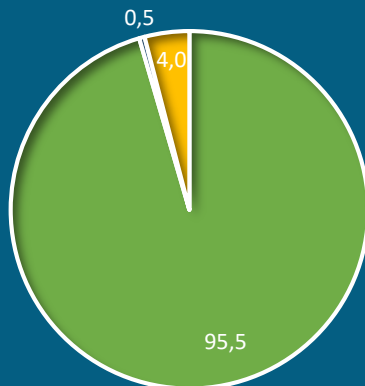
RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Zagrożenie deficytem wód podziemnych w Polsce

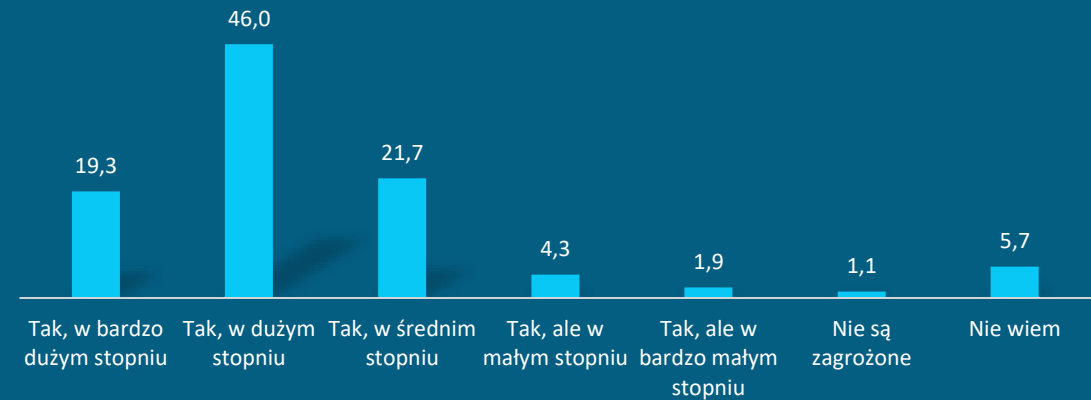

Zagrożenie deficytem wód powierzchniowych w Polsce

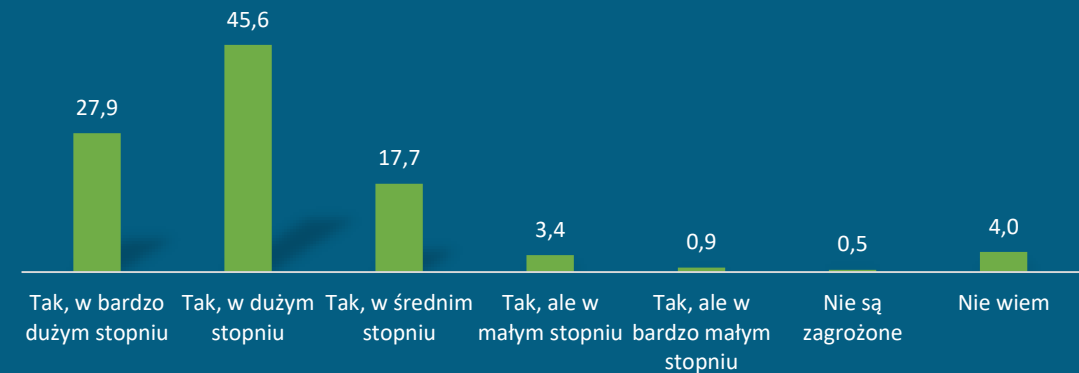

Wyniki badania – zasoby wodne

Stopień zagrożenia deficytem wód podziemnych w Polsce

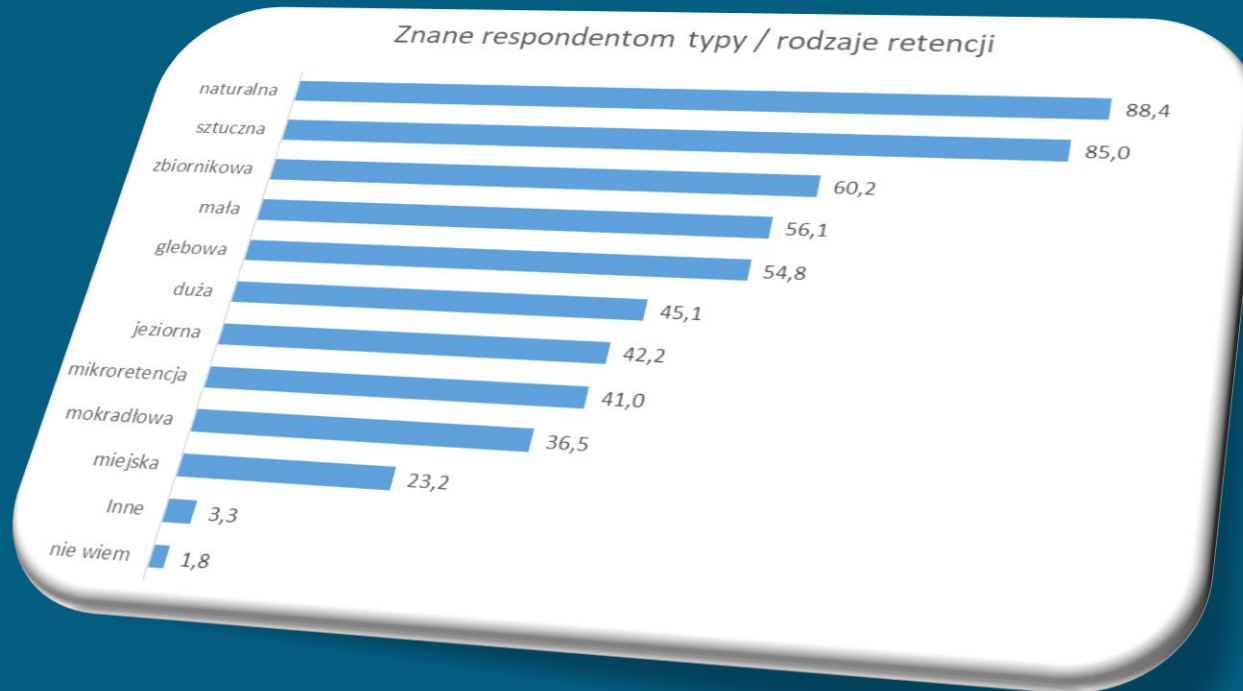
Stopień zagrożenia deficytem wód powierzchniowych w Polsce

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Wyniki badania – typy retencji wodnej

W kategorii inne, zaproponowali dodatkowe podziały i kategorie retencji:

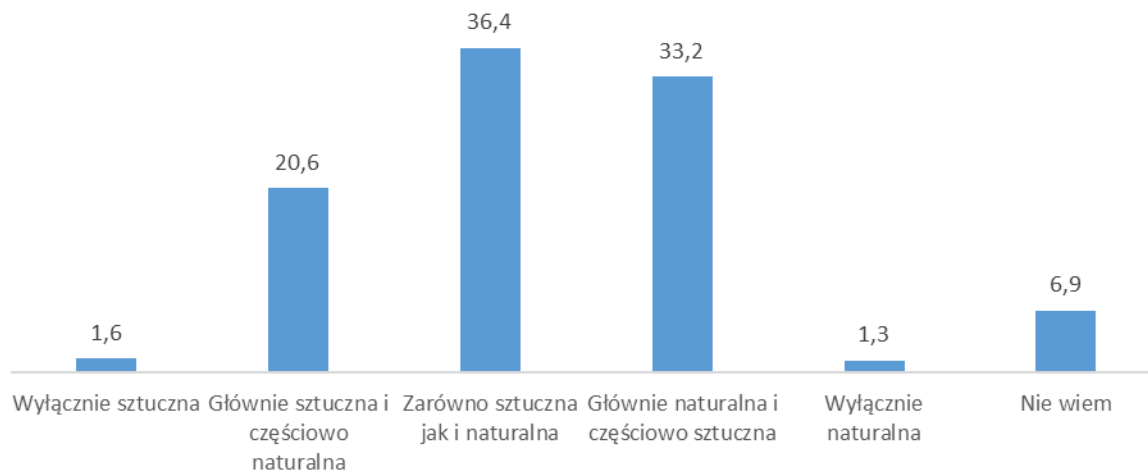
- Śnieżna
- Podziemna
- Powierzchniowa
- Szaty roślinnej
- Leśna
- Gruntowa
- Bioretencja
- Depresyjna
- Retencja korytowa oraz dolinna (polderowa)
- Sieciowa

RETENCJA

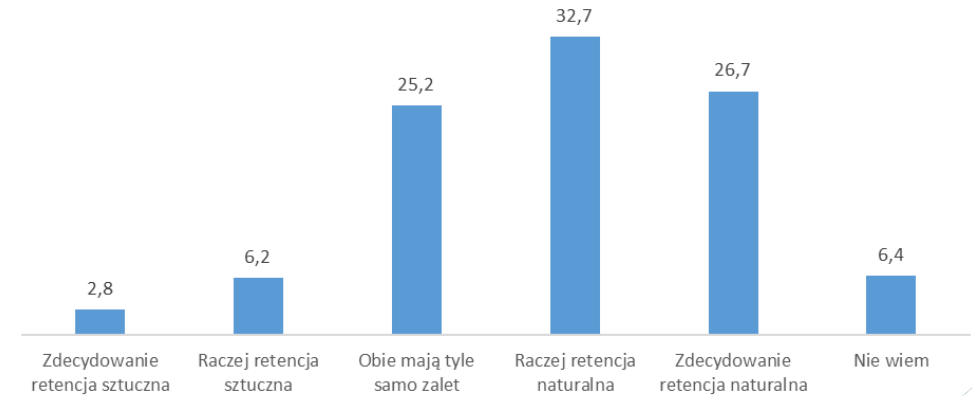
ZATRZYMAJ WODĘ!

Wyniki badania – retencja

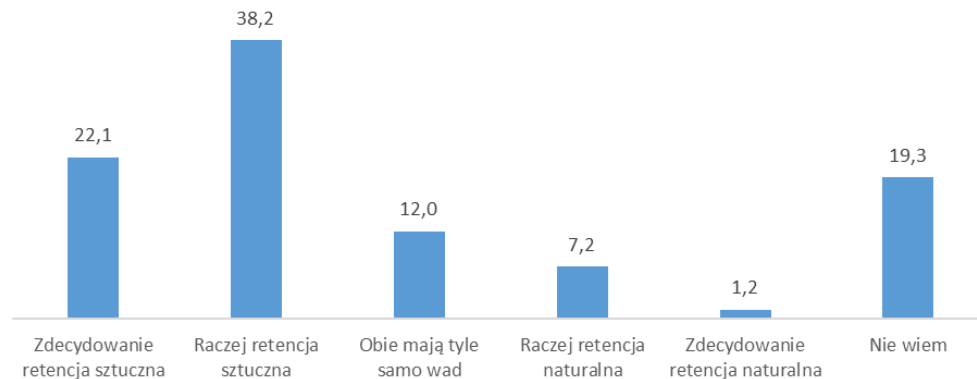
Typy retencji w Polsce magazynujące najwięcej wody

Porównanie zalet retencji sztucznej i naturalnej

Porównanie wad retencji sztucznej i naturalnej

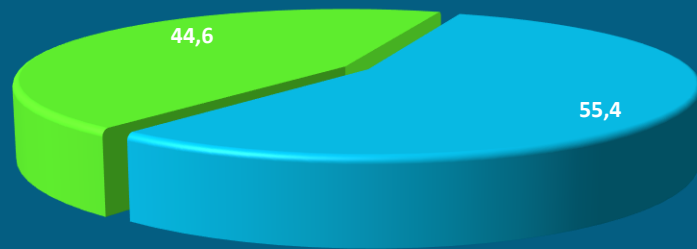

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

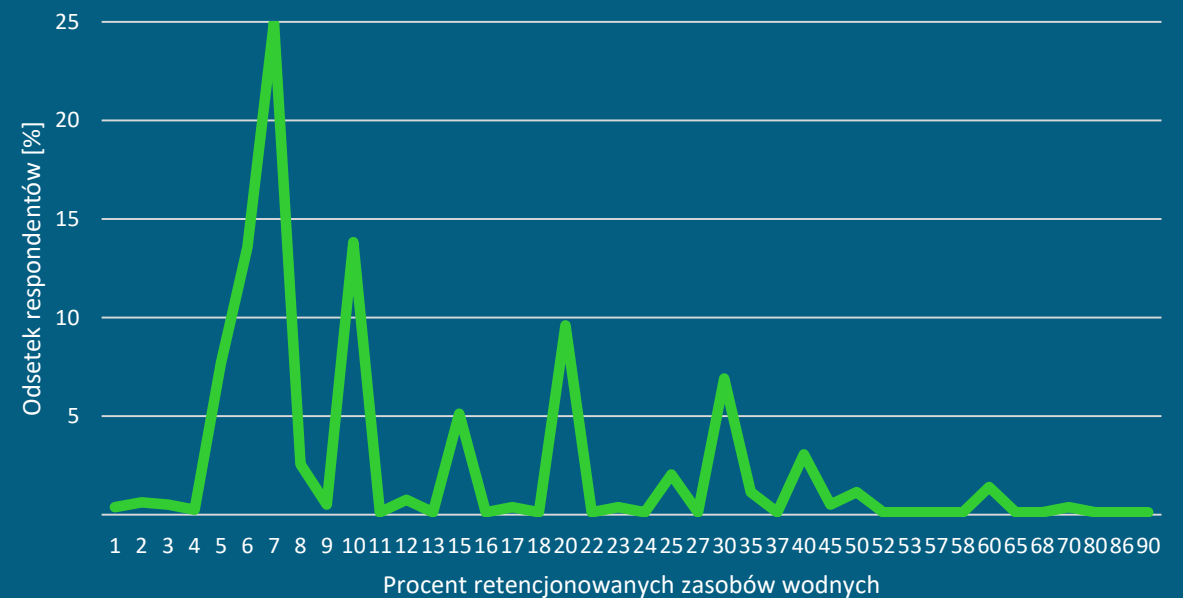
Wyniki badania – retencja

Procentowe określenie odsetka retencjonowanych zasobów wodnych w Polsce

- Wiem - podanie wartości
- Nie wiem

Wartość odsetka retencjonowanych zasobów wodnych w Polsce

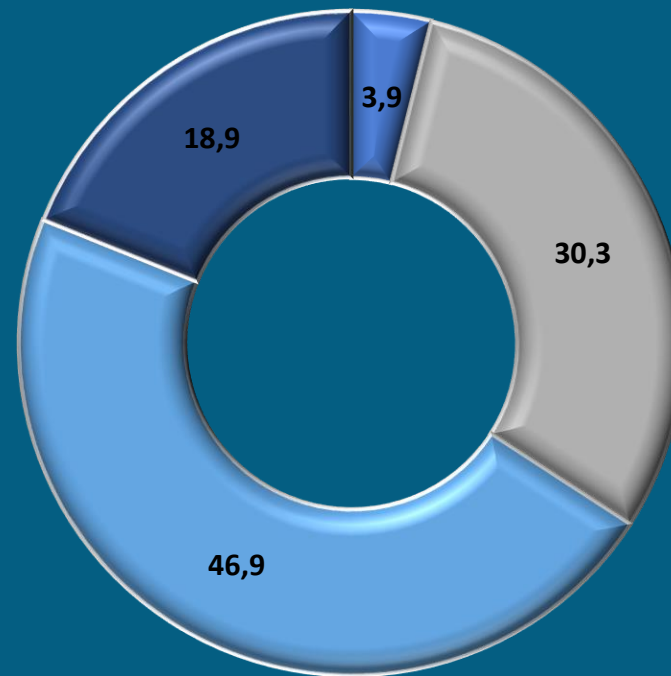

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Wyniki badania – znajomość Programu przeciwdziałania niedoborowi wody

Znajomość Programu przeciwdziałania niedoborowi wody

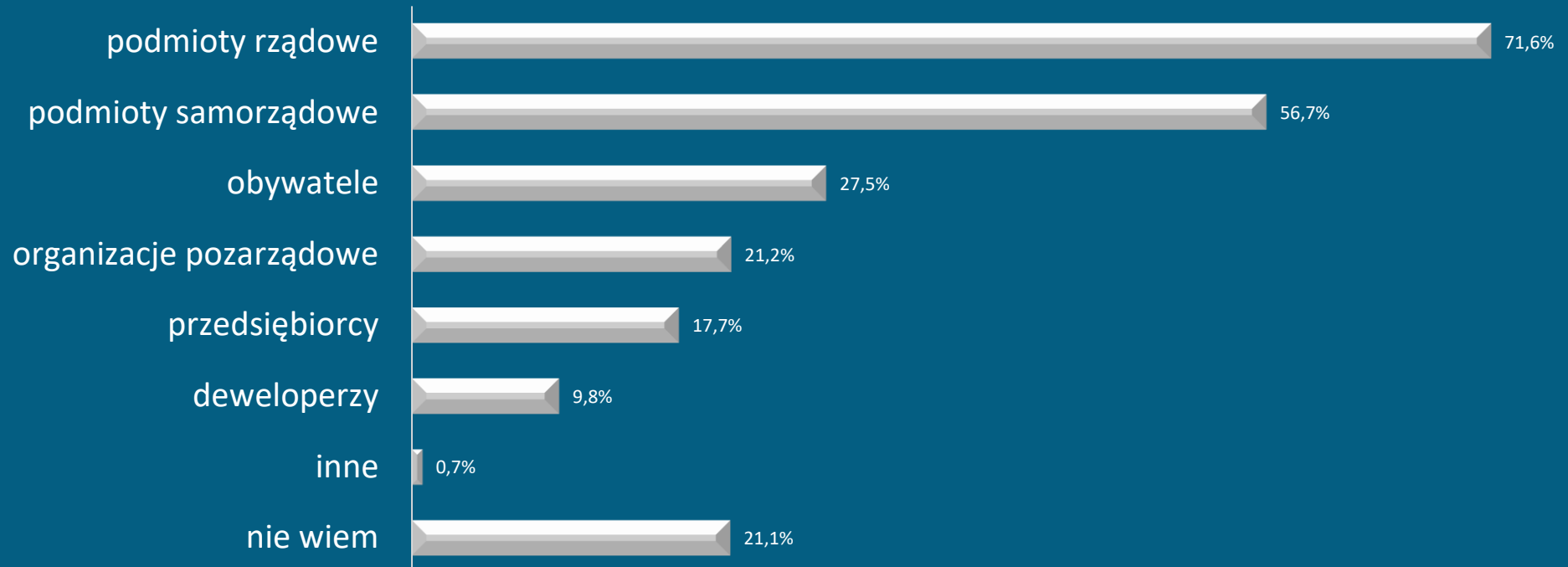
- ☑ Tak znam dość dobrze ten dokument
- ☑ Tak, ale dokument znam pobieżnie
- ☑ Tak słyszałam/em nazwę
- ☑ Nie spotkałam / spotkałem się

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Wyniki badania – znajomość Programu przeciwdziałania niedoborowi wody

Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie PPNW

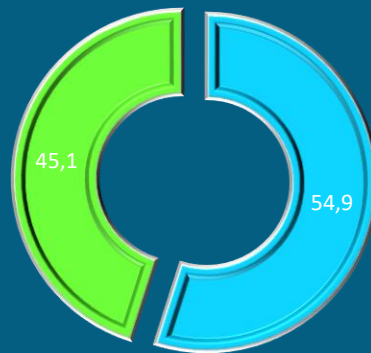

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

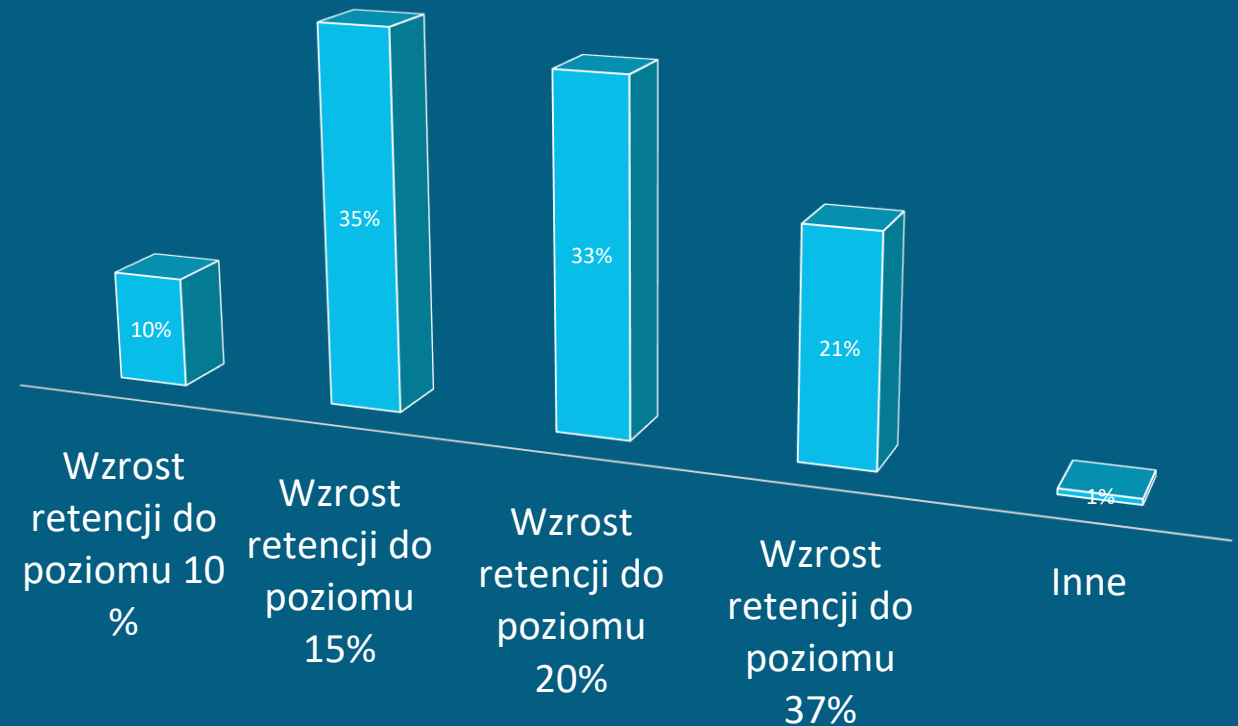
Wyniki badania – znajomość Programu przeciwdziałania niedoborowi wody

Znajomość efektów wdrożenia działań z PPNW

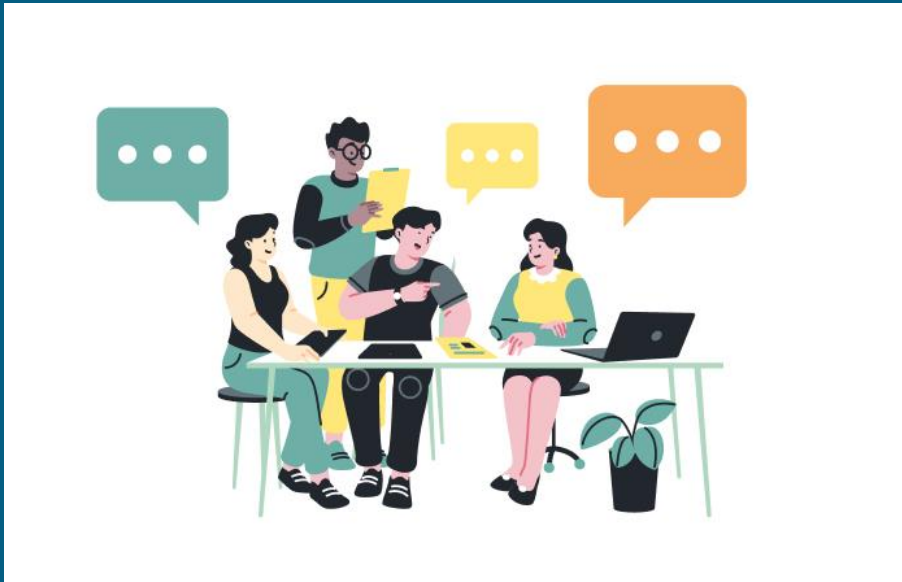
■ Wiem - odpowiedź ■ Nie wiem

Planowany efekt wdrożenia działań PPNW

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Źródło: <https://thestory.is/pl/journal/badania-fokusowe-grupy-fokusowe/>

Badania fokusowe

W dniach od 19 października do 27 października 2022 r. odbyło się 10 spotkań fokusowych realizowanych w małych grupach. Na spotkaniach przekazano informacje o Programie przeciwdziałania niedoborowi wody. Łącznie w 10 grupach fokusowych wzięło udział 100 respondentów.

Głównym celem badań fokusowych PPNW była analiza stanu wiedzy różnych grup i środowisk społeczeństwa obywatelskiego, dotyczącej zasobów wodnych, retencji wodnej oraz oczekiwań społecznych wobec programów rządowych dotyczących przeciwdziałania niedoborowi wody, a także informacji przekazywanych za pomocą masowych kanałów informacyjnych, w tym na stronach internetowych, dotyczących problemów gospodarki wodnej.

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Badania fokusowe

grupa 1

- rolnicy, przedstawiciele spółek wodnych, zaangażowani w działania związane ze zwiększeniem retencji;

grupa 2

- mieszkańcy terenów narażonych na okresowe niedobory wody;

grupa 3

- reprezentanci NGO realizujących zadania z obszaru zwiększenia retencji

grupa 4

- osoby prywatne, które wykonywały działania zwiększające retencję, zielono-niebieską infrastrukturę

grupa 5

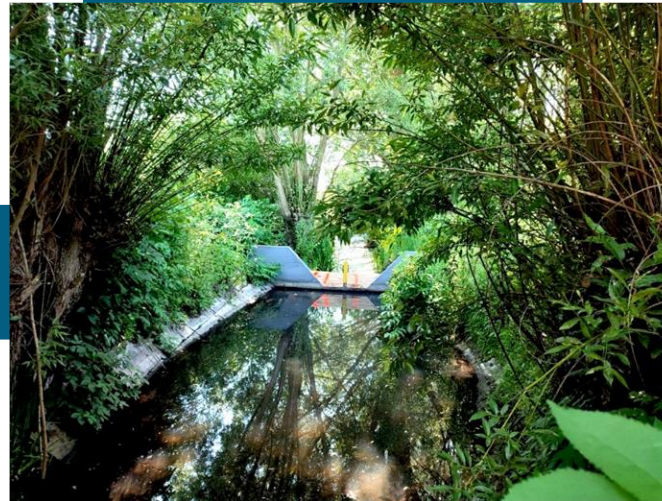
- przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, które wykonywały działania zwiększające retencję, zielono-niebieską infrastrukturę

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Zasoby wodne

Wszyscy badani w poszczególnych grupach dostrzegają kłopoty z zasobami wodnymi i w większości są świadomi znaczenia pojęcia zasobów wodnych.

Według badanych zasoby wodne Polski są nie wystarczające, a nasze miejsce w Europie, w najbardziej optymistycznej opinii, znajduje się w połowie stawki.

Badani wskazywali kraje o najwyższych zasobach wodnych takie jak: Holandia, kraje skandynawskie oraz Wielka Brytania.

Kraje o najniższych zasobach wodnych zdaniem badanych to głównie kraje basenu Morza Śródziemnego, najczęściej była to Hiszpania i Grecja.

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Badani wskazywali na najkorzystniejsze działania z zakresu małej retencji, czyli zastawki, mokradła, meandrowanie naturalne rzek, łąki kwietne, zielone dachy etc. Działania te postrzegane są jako trudniejsze do zastosowania, ale bardziej efektywne niż wybudowanie dużej zapory wodnej.

Respondenci we wszystkich grupach znają pojęcie retencji, jednak grupy mieszkańców i część rolników zwracały uwagę głównie na aspekt magazynowania wody, natomiast przedstawiciele NGO oraz JST wskazywali również na działania związane ze spowalnianiem odpływu wód.

Wszyscy badani byli zgodni, że należy wspierać retencję naturalną i ostrożnie stosować retencję sztuczną w formie dużych zbiorników wodnych.

Retencja

RETENCJA

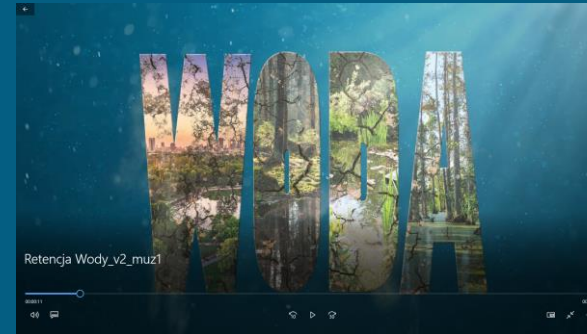
ZATRZYMAJ WODĘ!

Jednym z głównych celów badania było odniesienie się do materiałów informacyjnych dotyczących PPNW.

W celach testowych oraz w celu uzyskania opinii zaprezentowano badanym grupach fokusowych następujące trzy materiały informacyjne:

- spot informujący o programie PPNW,
- ulotkę pt. RETENCJA zatrzymaj wodę!
- baner internetowy.

Testy materiałów informacyjnych

W Polsce na jednego mieszkańca w 2019 roku przypadło mniej niż 1 100 m³ wody, w Europie średnio ta wielkość wynosi ponad 2 500 m³. Nie mamy zatem dużych zasobów wodnych. W dodatku nie są one rozłożone równomiernie w kraju. W Polsce są obszary, gdzie wody jest wystarczająco, ale także obszary ubogie w wodę – tzw. obszary deficytowe. W przypadku wód powierzchniowych aż ponad 50% wszystkich zlewni jest zagrożonych niewystarczającym dostępem do wody w stopniu najwyższym i wysokim. Dla wód podziemnych sytuacja jest lepsza, tylko około 3,3% powierzchni Polski jest zagrożona deficytem.

Na dostępność wody wpływ będą miały zmiany klimatu. W perspektywie do 2050 r. mogą one być zauważalne poprzez zmniejszenie częstotliwości opadów, co spowoduje zmniejszenie zasobów wody i zwiększenie wielkości

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

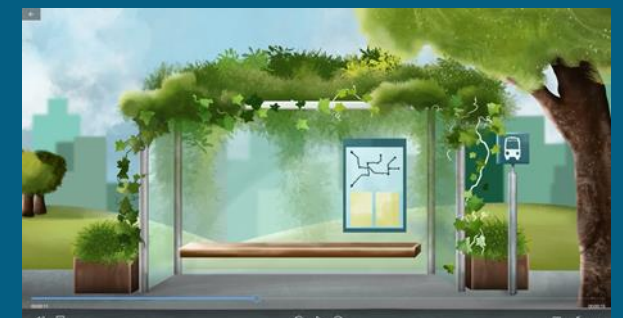
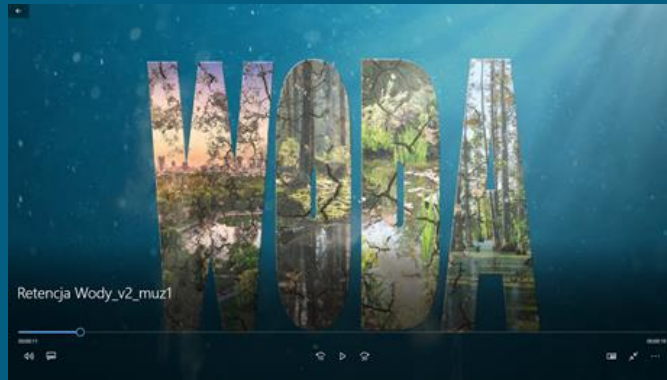
Spot informacyjny PPNW – grupa docelowa i kanały mediowe

Proponowane kanały dystrybucji to:

- TV w komunikacji miejskiej, TV w PKP, ekrany na dworcach i lotniskach, w kinie przed seansem,
- telewizja (szczególnie przed wiadomościami/wydarzeniami),
- Internet (jako reklama), media społecznościowe,
- szkoły i przedszkola, pogadanki w szkołach,
- materiały szkoleniowe dla rolników w ODR, strony urzędów gmin.

Grupa docelowa zdaniem badanych to:

- wszyscy Polacy, całe społeczeństwo
- budujący domy, zarządzający zielenią, urbanistyką
- uczniowie i nauczyciele,
- urzędnicy,
- rolnicy, specjaliści,
- młodzież i dzieci.

RETENCJA ZATRZYMAJ WODĘ!

Ulotka informacyjna PPNW – grupa docelowa i kanały mediowe

Proponowane kanały dystrybucji to:

- szkoły, przedszkola,
- urzędy gmin, starostwa, instytucje publiczne,
- gazety lokalne, sołtysy,
- miejsca pracy,
- skrzynki pocztowe np. wraz z rachunkiem za wodę (!), poczekalnie u lekarza/dentysty, poczekalnie u fryzjera/kosmetyczki, banki,
- konsultacje społeczne dostosowane pod region,
- strony internetowe, przystanki.

Grupa docelowa zdaniem badanych to:

- urzędnicy, specjaliści i firmy,
- dzieci i młodzież,
- urzędnicy, nauczyciele, rolnicy,
- wszyscy mieszkańcy.

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Baner informacyjny PPNW

We wszystkich badanych grupach baner był najwyżej ocenionym materiałem spośród testowanych.

Podobał się skrótowy format tego komunikatu oraz kolorystyka i grafika.

Zdaniem badanych ten projekt nie tylko nadaje się do Internetu, ale może być stosowany jako plakat i billboard.

The banner features the Ministry of Infrastructure logo and the National Fund for Environmental Protection and Water Management logo at the top. The main text reads "RETENCJA ZATRZYMAJ WODĘ!" and "Program przeciwdziałania niedoborowi wody". The word "WODNA" is written in large, stylized letters, with each letter containing a different nature scene related to water. The banner is supported by the Ministry of Infrastructure, the Polish Government, and the European Union.

Ministerstwo
Infrastruktury

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Program przeciwdziałania
niedoborowi wody

WODNA

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Baner informacyjny PPNW – grupa docelowa i kanały mediowe

Grupa docelowa zdaniem badanych to:

- mieszkańcy miast,
- wszyscy ludzie, którzy nie są świadomi konieczności oszczędzania wody
- ogół społeczeństwa,
- trudno wskazać jedną konkretną grupę osób.

Proponowane kanały dystrybucji to:

- Internet, na stronach gminy,
- toalety i miejsca poboru wody,
- komunikacja miejska
- billboardy,
- szkoła,
- media społecznościowe: Facebook i YouTube.

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Najważniejsze kwestie w programie:
naturalna retencja,
Informacje o dofinansowaniach działań, działania edukacyjno-informacyjne

Wszystkie badane grupy przyznały, że program jest bardzo potrzebny a nawet konieczny

Proponowani odbiorcy programu to: rolnicy, planiści przestrzenni, firmy, wszyscy mieszkańcy

Opinie na temat programu PPNW

Badani oczekują rozpowszechnienia w większym stopniu działań zw. z mikro retencją oraz retencją naturalną

Podmiotem wdrażającym PPNW powinny być przede wszystkim Wody Polskie, a potem starostwa i gminy

Treść Programu powinna sformułowana w sposób zrozumiały dla przeciętnego obywatela

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Potrzeby i oczekiwania badanych

- Badani we wszystkich grupach **oczekują bezpośrednich form kontaktu** na poziomie lokalnym poprzez konsultacje społeczne lub szkolenia doradcze.
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego **oczekują dodatkowo działań edukacyjnych**, które zwiększą świadomość społeczeństwa odnośnie do zagrożeń zasobów wodnych i sposobów prowadzenia retencji. Zdaniem tej części badanych często wzrost świadomości w danym obszarze prowadzi do podejmowania działań.
- Wszystkie grupy zgodnie stwierdziły, że **najmniej efektywną** formą przekazu jest ulotka, chyba że będzie uproszczona i przekazana w formie bardziej bezpośredniej np. jako ogłoszenie na słupie, lokalnej tablicy informacyjnej lub przekazywanej do rąk na spotkaniu.
- **Bardziej efektywna forma masowej komunikacji to przede wszystkim baner** stosowany głównie w mediach społecznościowych (szczególnie Instagram) albo stronach urzędów, a także spot pokazywany w telewizji przed lub po programie AGROBIZNES ewentualnie wyświetlany w Internecie.
- Osoby prywatne oraz rolnicy **spodziewają się przede wszystkim usłyszeć jakie korzyści proponowane działania** przyniosą im oraz jakie jest **dofinansowanie tych działań i na jakich warunkach**, wszystko powinno być jasne i przejrzyste bez zbędnej biurokracji.

RETENCJA

ZATRZYMAJ WODĘ!

Program przeciwdziałania
niedoborowi wody

Dziękuję za uwagę

